

Hva nå?

Drew Rodgers
drewrodgers.com

Will the real Donald Trump please stand up

- ▶ Han har blitt sett på som en Dr. Jekyll and Mr. Hyde.
- ▶ Tror han at han kan bli president av en nasjon som han var som C.E.O.?
- ▶ Mener han at han kan bruke tortur og hva sier dette i forhold til grunloven?
- ▶ Rettsak mot Clinton
- ▶ Hvem sendte han gratulasjoner og hvem sendte ingen?
- ▶ Men etter valget virker han mer forsonende.
- ▶ Modererer sitt standpunkt om Obama Care.

Trumps personlighets trekk

- ▶ Hårsår og hevngjerrig
- ▶ Autoritær (Vincente Fox)
- ▶ Populist/oppiggler “Lock her up.” “She has hate in her heart”
- ▶ Kvinnehater
- ▶ Dogmatisk
- ▶ Løgner eller en som spiller løst med fakta.

Trumps sterke sider

- ▶ God forhandler
- ▶ Besluttsom
- ▶ Flink å finne praktiske løsninger
- ▶ Karismatisk: Stil er viktig, men lite innhold
- ▶ God til å formidle sitt budskap; når fram til sitt publikum
 - ▶ Men spiller han på fordommer?
 - ▶ Har en følelse for de "forglemte." Eller bruker han dem for å få makt?

Nåværende situasjon

- ▶ A splittet nasjon
 - ▶ Gapet mellom klassene
 - ▶ Politisk splittelse mellom partiene
 - ▶ Ingen mittelgrund
 - ▶ Splittelse innad i partiene
 - ▶ Kan han samle partiet etter å ha fornermet så mange og tatt ekstreme standpunkter.
 - ▶ Det blir lettere enn å samle nasjonen, men det er ikke sikkert at hans partifeller vil krype til korset. Makt vs. etikk?
 - ▶ Har Trump omdefinert det republikanske parti? I såfall hva er definisjonen?
 - ▶ Hvem ligger nede med brukket rygg: Republikanere eller Demokratene?

Fire viktige faktorer i et demokrati

- ▶ Et politisk system som fungerer
- ▶ En media som forkynner sitt publikum med balansert informasjon
 - ▶ Americans are the most entertained and the least informed people in the western world—Joseph Kennedy Jr.—House of Representatives, RI
 - ▶ Sosial media, talk radio and Fox News underbygger våre fordommer. “Clinton killed 47 people.”

En solid middleklassen

- ▶ Middleklassen har gått ned fra 62% i 1960-årene til 43% i dag. Pew Research Center
- ▶ Lønn har stagnert justert for inflasjon siden 1970-årene
- ▶ Ironien i dag er at det er økonomisk framgang, men at folk oppfatter det ikke
- ▶ Likhet
 - ▶ Joseph Stiglitz: The Price of Inequality
 - ▶ Sosial mobilitet: Det har stagnert
 - ▶ Chrystia Freeland: Plutocrats

Populisme

- ▶ Hvordan populisme fungerer
 - ▶ Oppfordrer menneskene å stå frem for sine rettigheter
 - ▶ ELLER
 - ▶ Splitter befolkningen, skaper fiender, isolerer massen fra virkeligheten, forer dem med hat og løgner og griper makten for egen vinning.
- ▶ Populisme for forandring eller makt?
 - ▶ Bernie Sanders hadde en konkret plan for å bøte på ulikhet og makt misfordeling.
 - ▶ Trump—planen er veldig uklart. Har han en annen grund bak sin populisme?

Dagen derpå

- ▶ Rasende demokrater som mener at Trump er ikke deres president
 - ▶ Den splittelsen som var der før valget sprer seg.
- ▶ Hat kriminalitet sprer seg
 - ▶ KKK planlegger en seiers feiring
 - ▶ Minoriteter blir traksert på gata
 - ▶ Svarte studenter får hat mail hvor lynsjing er nevnt
 - ▶ Når 40% av befolkning er minoriteter og de er bekymret så har nasjonen et problem

Det økonomiske gap

- ▶ Den øverste 20% eier 88% av all rikdom
- ▶ Den lavest 4% eier 0,4% av all rikdom
- ▶ En administrerende direktør tjener 350 ganger lønnet til sine ansatte
 - ▶ Sammenliknet med 1970 var det 35 ganger.
 - ▶ Minste lønn er \$7,25/time mens administrerende direktører kan tjene opp til \$18 millioner per år
 - ▶ Lønn har stagnert over 40 år mens produktiviteten har økt 140%
 - ▶ Ironisk, endelig i 2015 steg median lønn med 5%, men velgerne la ikke market til det.

Politisk splittelse

- ▶ Før hadde USA et 1 ½ parti system
 - ▶ Det var overlapping i midten hvor democrater og republicaner kunne samarbeide og finne løsninger
 - ▶ Siden ca 1994 har det republikanske parti blitt dratt til høyre og det politiske sentrum er forsvunet.
 - ▶ Republikanske kandidater tør ikke være moderate fordi de blir slått ut av Tea Party kandidater i privær valg.
 - ▶ Det er en hatsk stemning mellom republikaner og demokratene, oppildnet av høyere fløyen i det republikanske parti
 - ▶ Mitch McConnell og "gridlock."
 - ▶ For tiden mener bare 10% av amerikanere at Kongressen gjør en god job

Stemning i USA

- ▶ Frustrasjon: “vi har blitt glemt”
- ▶ Washington politiker byr seg ikke om oss
 - ▶ Ironien: politikker skaper politikker forakt for å bli politikker
 - ▶ The U.S. trenger en sosial revolusjon a la Bernie Sanders. Hva vil de få med Trump?
 - ▶ 56% mener at systemmet er urettferdig
 - ▶ 57% mener at de så vidt henger med
 - ▶ Mange er bekymret for “the browning av amerika”
 - ▶ Jobber forsvinner i “Rust Belt”
 - ▶ Men hvor forsvinner i de til?

Trumps kampanje

- ▶ Spilte på politikker forakt
- ▶ Systemet ikke fungerer og bare jeg kan fikse det
 - ▶ Trump = endring; Clinton = det inngrodd system
 - ▶ Populisme
 - ▶ Populister diskrediterer sine politiske motstander for å ha ekskluderer de som stemte mot han. Baserer kampanje på angrep som gjør det vanskelig å forene nasjonen
 - ▶ Fakta er ikke så viktig så lenge man kan diskreditere sine motstandere
 - ▶ Spiller på folks fordømmer
 - ▶ Rasisme, anti-etablisementet (ironi er at han selv er et eksemple av etablisementet),
 - ▶ Anti-globalisering som om han kunne stoppe det med tariff barrierer.

Donald Trumps plan: Økonomien

- ▶ Tariff barrierer
 - ▶ Invirkning når produksjon foregår i flere land.
 - ▶ Vil dette skape eller tape jobber
 - ▶ Gjengjeldelse fra blandt annet Kina
 - ▶ Husk 1930 årene
 - ▶ Kan globalisering stoppes? Er dette en sovepute og et forsøk på å gå bakover og ikke framover?
 - ▶ Trekke seg fra NAFTA
 - ▶ Virkningen: økte priser, inflasjon og økte renter

Donald Trumps plan: Økonomien

- ▶ Hva vil han gjøre for sin kjernevelgere?
 - ▶ Vil han skape nye jobber?
 - ▶ Nei: de fleste jobber har forsvunnet til roboter eller sørstatene
 - ▶ Obama har skapt 15,5 millioner hittil men få til Trumps kjernevelgere
 - ▶ Median lønn økte me 5% i 2015
 - ▶ Tredje kvartals BNP økte med 2,9%
 - ▶ Er situasjonen så ille som Trump forespeiler?
 - ▶ Fornye infrastruktur
 - ▶ Stenge grensene?
 - ▶ Beholde minimumslønn på \$7.25

Donald Trumps plan: Økonomi

- ▶ Skattelette
 - ▶ Reduserer bedriftsskatt fra 35% til 15%
 - ▶ Skal reduserer statens inntekk med mellom \$2,6 til 5,9 billioner og øke stats gjeld, økte renter
 - ▶ Kan ha en positiv effect på BNP
 - ▶ Hoved fordel går til øvreklassen
 - ▶ Den øverste 0,1 kommer til å øke sin inntekk med mellom 10 og 16%--Tax Policy Center, Urban Institute and Brookings Institution
 - ▶ Oppheve Dodd-Frank Loven

En president for den hvite USA?

- ▶ Hatkriminalitet stiger
 - ▶ Er rasisme legitimt
 - ▶ Før var rasisme beholdt i back lawn. Nå er det flyttet til front lawn.
- ▶ Minoriteter er bekymret
 - ▶ Vil latinos bli sett som problemet?
 - ▶ Vil muslimer bli sett som terrorister?
 - ▶ Stop and search

Alenegang

- ▶ Han er vant til å bestemme alt som bedriftsleder.
- ▶ Han er vant til “call the shots” som forenes dårlig med internasjonal politikk
- ▶ TPP and TiPP er dør
- ▶ Forhandlinger med USA bade for bedrifter og den norske stat blir vanskeligere
- ▶ Et vakum hvis han spiller en mer tilbaketruken role. Hva med NATO? Hva med Russlands ekspansjonisme? Mulighet for enighet med Russland?

Trumps andre løfter

- ▶ Muren med Mexico: prisantydning: \$25 billion (Washington Post)
- ▶ Oppheve The Affordable Care Act
 - ▶ Vil beholde deler av den.
- ▶ Klima
 - ▶ Oppheve restriksjoner mot kullindustrien
 - ▶ Innvirkning: kull er allerede ikke konkurransedyktig.
 - ▶ Det er å piske en død hest istedenfor å sates på dagens grønne sektorer,
 - ▶ Trekke seg fra Paris avtalen
 - ▶ Kan være dødsstøte for hele avtalen
 - ▶ Legge ned EPA (miljødepartement)

Alenegang og utenrikspolitikk

- ▶ Uoverveid kommentarer kan utløse kriser
 - ▶ Husk Sadams invasjon i Kuwait og hva som utløste det.
 - ▶ Hans kommentarer har skapt skepsis i Midt-østen og Mexico (Latin Amerika)
 - ▶ Hans kommentarer om NATO har skapt uro i de Baltiske statene for å ikke si Europa
 - ▶ Hans snakk om atom våpen har sjokkert.
 - ▶ Hans immigrasjons politikk og de underliggende rasism har sendt bølger i flere retninger
 - ▶ Han har begynt med mange negative episoder som kan gjøre det vanskelig i internasjonal politikk som krever diplomati.

Virkning av Trumps seier på norsk økonomi

- ▶ Trumps uttalelse skaper usikkerhet
 - ▶ Usikkerheten virker inn på risikoviljen og plassering i olje og gass og askjer
 - ▶ Mindre risikovilje kapital betyr lavere vekst og høyere arbeidledighet
 - ▶ Investorer kan søke nødhavn i \$, statspapirer og gull
- ▶ Norge er en handelsnasjon med shipping som en stor næring
- ▶ Trump vil sates på kull og olje som betyr lavere olje og gass priser
- ▶ En handelskrig kan gjøre det vanskelig for internasjonal produksjon vis produksjonsløp foregår i mange land før produktet er ferdig
- ▶ Store budsjett underskudd i USA kan føre til høyere rente
- ▶ Oljefondet kan tape på børsnedganger.
- ▶ Oppmyking av sanksjoner mot Russland kan føre til mer norsk-russisk handel

Amerikansk forretningskultur

- ▶ Frihet
- ▶ Deregulering
 - ▶ Dodd-Frank er i fare
 - ▶ Glem Glass-Steagall
 - ▶ Fare med en underregulert finanssektor: Wells Fargo
 - ▶ Begrenset rettigheter og goder til arbeiderne
 - ▶ Åpen konflikt mellom de ansatte og sjefene: 70% misliker sjefene sine. Pew Research
 - ▶ Innovasjon og grundermentalitet
 - ▶ Silicon Valley

Amerikansk forretningskultur

- ▶ Wall st. mentalitet
 - ▶ Rask profit, kortsiktighet, stockholder model vs. stakeholder model.
 - ▶ Moral hazard
- ▶ Beslutsomhet
 - ▶ Amerikanere blir utolmodig med den sakte norske avgjørelsesprosess
- ▶ Fordelaktig skattepolitikk
 - ▶ Men hva skjer hvis selskapsskatten senkes fra 35% til 15%?
 - ▶ Skattelette for de rike har allerede ført til USA som landet med mest ulikehet I den utviklete verden